

Leonid BUJOR

ministru al Educației
министр просвещения
Minister of Education

tema numărului ♦ тема номера ♦ the main topic

ANUL 2010 - ANUL SCHIMBĂRILOR!

Guvernarea democratică, instaurată în luna septembrie 2009, având în grijă sectoare social-economice importante și demonstrând capacitate și devotament față de Republica Moldova și cetățenii ei, și-a asumat responsabilitatea pentru orientarea democratică a țării, inclusiv - prin educație.

Astfel, în contextul schimbărilor social-politice benefice, începând cu finele anului 2009 și pe parcursul anului 2010, Ministerul Educației a reușit să inițieze un șir de acțiuni pentru readucerea învățământului din Republica Moldova pe făgașul dezvoltării firești pentru contemporaneitate și integrarea acestuia în spațiul educațional european.

1) Una dintre sarcinile cele mai stringente, cu care ne-am confruntat de la bun început, a fost și mai rămâne elaborarea unui nou cadru conceptual și normativ pentru sistemul de educație.

Am fost nevoiți să conștientizăm, mai întâi, practic, din mers, că lipsa unui cadru conceptual privind dezvoltarea învățământului din Republica Moldova generează dificultăți semnificative în trasarea direcțiilor strategice pentru dezvoltarea învățământului pe termen mediu și lung. Concepția din anul 1994 fiind de mult depășită, a devenit imperativă elaborarea unei noi viziuni prospective pentru organizarea și dezvoltarea învățământului. În acest scop a

2010 ГОД - ГОД ПЕРЕМЕН!

Демократическое правление, установленное в сентябре 2009 года, заботясь о важных социально-экономических секторах, демонстрируя способность и проявляя самоотверженность перед Республикой Молдова и ее гражданами, приняло на себя ответственность за демократическое направление страны, в том числе путем образования.

Так, в контексте благоприятных социально-политических перемен, начиная с конца 2009 года и в течение 2010 года, Министерству просвещения удалось инициировать ряд действий по возврату образования в Республике Молдова на путь естественного для современности развития и его интеграции в европейское образовательное пространство.

1) Одной из самых безотлагательных задач, с которой мы столкнулись с самого начала, была и остается разработка новой концептуальной и нормативной базы для системы образования.

Мы были вынуждены осознать, прежде всего, практически, на ходу, что отсутствие концептуальной базы в области развития образования в Республике Молдова создает значительные трудности в планировании стратегических направлений развития образования на среднесрочный и отдаленные периоды. Концепция 1994 года давно устарела, и стала насущная потребность в разработке новой концепции организации и развития образования. С этой целью разработана новая,

2010 - THE YEAR OF CHANGES!

Democratic government, instituted in September 2009, having in care social-economic sectors and demonstrating ability and dedication towards the Republic of Moldova and its citizens, has assumed responsibility for country's democratic orientation, including - through education.

Thus, in the context of beneficial socio-political changes, since late 2009 and throughout 2010, the Ministry of Education has succeeded in initiating a series of actions for education restoration in the Republic of Moldova on normal development path for contemporaneously and its integration into the European educational space.

1) One of the most urgent tasks, with which we faced from the beginning, was and remains to develop a new conceptual and normative framework for the education system.

We had to realize, first, virtually on the fly, that the lack of a conceptual framework for developing education in Moldova generates significant difficulties in shaping strategic directions for the development of medium and long term education. The concept dating from 1994 is long expired; it became imperative to develop a new prospective vision for the organization and development of education. For this purpose

fost elaborată o nouă Concepție, modernă, de dezvoltare a învățământului din Republica Moldova, care a și fost pusă la baza elaborării noului Cod al educației.

Și Legea învățământului, adoptată în anul 1995, cu multiple modificări și completări ulterioare, s-a dovedit a fi tot mai nefuncțională, necesitând noi abordări legislative și normative. În acest scop, pentru elaborarea unui nou Cod al educației, prin ordinul ministrului educației nr. 764 din 15 decembrie 2009, a fost creat un Grup din 18 experți coordonatori și 9 grupuri de lucru pe componente, astfel, în procesul de elaborare a proiectului Codului au fost antrenate 64 de personalități notorii, reprezentând atât sistemul de învățământ, precum și domeniul cercetărilor științifice, dar și partenerii noștri sociali. Această muncă colectivă s-a soldat cu elaborarea unui nou proiect al Codului educației, care a fost supus unui larg proces de dezbateri publice, a fost prezentat pentru avizare tuturor factorilor interesați și urmează să fie propus pentru examinare și adoptare în Guvern și Parlament.

De câțiva ani sistemul de învățământ din republică nu are o strategie de dezvoltare, Programul de modernizare aprobat în anul 2005 expirând în anul 2008. De aceea, în baza documentelor de politici naționale și sectoriale în vigoare, cu suportul partenerilor noștri sociali, am reușit să elaborăm o Strategie consolidată de dezvoltare a învățământului pentru anii 2011-2015. Odată cu adoptarea noului Cod al educației, urmează ca această Strategie să fie perfecționată, proiectându-se dezvoltarea învățământului nostru național pentru o perioadă mai îndelungată (cel puțin 15 ani).

2) Am readus în câmpul atenției opiniei publice astfel de probleme ca predarea istoriei, insistând asupra studierii adevărului istoric, formării conștiinței naționale și identității

современная Концепция развития образования в Республике Молдова, которая была положена в основу разработки нового Кодекса образования.

И Закон об образовании, принятый в 1995 году, с множеством последующих изменений и дополнений, становится все более нефункциональным, требуя новых законодательных и нормативных подходов. В этих целях, для разработки нового Кодекса образования, приказом министра просвещения №765 от 15 февраля 2009 года была создана группа в составе 18 экспертов-координаторов и 9 рабочих групп по компонентам. Таким образом, были вовлечены 64 известных личностей, которые представляли как систему образования, так и область научных исследований, а также наши социальные партнеры. Этот коллективный труд завершился разработкой нового проекта Кодекса образования, который был подвержен широкому процессу публичных обсуждений, был представлен для согласования всем заинтересованным факторам и будет предложен для рассмотрения и утверждения Правительству и Парламенту.

Система образования республики уже несколько лет не имеет стратегию развития. Срок Программы модернизации, утвержденной в 2005 году, истек в 2008 году. Поэтому, на основе документов действующих национальных и секторальных политик, при поддержке наших социальных партнеров, нам удалось разработать консолидированную стратегию развития образования на 2011-2015 годы. После принятия нового Кодекса образования, эта Стратегия будет усовершенствована с проектированием развития нашего национального образования на более длительный период (не менее 15 лет).

2) Мы вернули в поле зрения широкой общественности такие проблемы как преподавание истории, настаивая на изучении исторической правды, формирование национального самосознания и национально-гражданской идентичности в контексте

was developed a New Concept, a modern development of education in Republic of Moldova, which has been put at the basis of the new Education Code.

The Education Act, adopted in 1995, with multiple changes and additions which proved to be more non functional, requiring new legislative and regulatory approaches. For this purpose, to develop a new Code of education, by Ministerial Order no. 764 of 15 December 2009, was created a group of 18 coordinating experts and nine working groups on components, thus that in the development of a new education Code were involved 64 notorious personalities, representing both the education system, and research scientific field, but and our social partners. This collective work resulted in developing a new draft Code of education, which has undergone a broad process of public debate, has been submitted for approval to all stakeholders and proposed for consideration and adoption in Government and Parliament.

For several years country's educational system does not have a development strategy, the modernization program approved in 2005, expiring in 2008. Therefore, based on national and sectoral policy documents in force, with the support of our social partners, we have been able to develop a consolidated strategy for the development of education for the years 2011-2015. Once with the adoption of the Education Code, this strategy will be refined, being drafted the development of our national education for a longer time (at least 15 years).

2) I brought to public attention such issues as teaching of history, focusing on the study of historical truth, formation of national consciousness and national-civic identity in the

național-civice, în contextul valorilor civilizației europene și universale.

Am avut dezbateri aprinse în problema predării religiei în școală, rămânând, însă, pe pozițiile respectării dreptului constituțional inalienabil al cetățeanului de a-și păstra identitatea etnică și religioasă la care aparține. Astfel, prin hotărâre de guvern, s-a stabilit că, începând cu anul de studii 2010-2011, în schema orară școlară a instituțiilor de învățământ primar și gimnazial se include disciplina Religia, care va fi predată opțional, în baza cererii părinților sau a reprezentanților legali ai elevilor. De la 01 septembrie 2010 această disciplină este studiată de circa 75 de mii de elevi din 698 de instituții de învățământ.

În general, curricula școlară, la toate disciplinele, a fost supusă unui amplu proces de modernizare, în care a fost antrenat un număr impunător de cadre didactice școlare și universitare. Curriculumul modernizat a fost aprobat de Consiliul Național pentru Curriculum, și de la 1 septembrie 2010 este pus în aplicare.

În învățământul superior rămânem fideli principiilor procesului de la Bologna, operându-se modificările și completările de rigoare la Legea învățământului și alte acte normative din domeniu, promovându-se această poziție și în noul Cod al educației.

3) De remarcat că, pe parcursul ultimei perioade, au fost depuse eforturi considerabile în vederea consolidării capacităților material-didactice ale sistemului de învățământ.

În comparație cu anul de studii 2008-2009, perioadă în care au fost reeditate doar două titluri de manuale, în pofida faptului că mijloacele financiare au fost prevăzute, în anul 2010 au fost editate sau reeditate 46 de titluri de manuale, în acest scop alocându-se 35 de milioane de lei; a fost semnat un Acord de colaborare între Ministerul Educației și Com-

pențiilor europene și mondiale.

У нас были жаркие споры относительно преподавания религии в школе, оставаясь при этом на позициях уважения неотъемлемого конституционного права граждан на сохранение своей этнической идентичности и религиозной принадлежности. Так, постановлением Правительства установлено, что, начиная с 2010/2011 учебного года, в схему школьного расписания учебных заведений начального и гимназического образования включается предмет Религия, который будет преподаваться факультативно, на основе заявления родителей или законных представителей учащихся. С 1 сентября 2010 года этот предмет изучают около 75 тысяч учащихся в 698 учебных заведениях.

Школьная программа, в общем, по всем дисциплинам подвергнута широкому процессу модернизации, к которому было привлечено значительное число школьных и университетских педагогических кадров. Модернизированная школьная программа была утверждена Национальным советом по школьным программам и с 1 сентября 2010 года введена в действие.

В высшем образовании мы остаемся верными Болонскому процессу с внесением соответствующих изменений и дополнений в Закон об образовании и другие нормативные акты в данной области. Эта позиция продвигается и в новом Кодексе образования.

3) Следует отметить, что на протяжении последнего периода были приложены существенные усилия по укреплению учебно-материального потенциала системы образования.

По сравнению с 2008/2009 учебным годом - периодом, когда были переизданы учебники лишь по двум предметам, несмотря на то, что финансовые средства были предусмотрены, в 2010 году были изданы или отредактированы учебники по 46 предметам с выделением на эти цели 35 миллионов леев; подписано соглашение о сотрудничестве между Министерством просвещения

и культуры и Министерства образования.

We had fervent debates on the issue of teaching religion in school, respecting, however the inalienable constitutional right of citizens to preserve their ethnic identity and religious belonging. Thus, by government decision, it was established that from the 2010-2011 academic year, to be included in school timetables of primary and secondary education institutions the subject Religion that would be taught optional, based on the request of parents or pupils' tutors. From September 1, 2010 this subject is studied by some 75,000 pupils from 698 educational institutions.

In general, school curricula, has undergone a comprehensive process of modernization to all disciplines, where was trained a large number of school and university teachers. Modernized curriculum was approved by the National Council for Curriculum, and from September 1, 2010 is implemented.

In higher education we remain faithful to the principles of the Bologna process, being performed the necessary changes and additions to the Education Act and other regulations in the field, this position being promoted in the new Education Code.

3) It should be noted that during the last period, considerable efforts have been made to strengthen the material and teaching capacity of the education system.

Compared with 2008-2009 academic year, during which only two titles of school books have been edited, despite the fact that funds were provided, in 2010 were published or edited 46 titles of school textbooks, allocating for this purpose 35 million lei, was signed a cooperation agreement between the Ministry of Educa-

pania SIVECO România, conform căruia 20 de licee din Republica Moldova vor fi asigurate cu ghiduri și lecții la disciplinele biologie, chimie, fizică și matematică, atât în format electronic, precum și pe suport de hârtie.

Pe parcursul ultimului an, am consolidat relațiile de colaborare cu partenerii noștri internaționali, continuând implementarea cu succes a unor proiecte importante de susținere a sistemului de învățământ din Republica Moldova, cu suportul cărora:

- au fost renovate și redeschise 3 instituții preșcolare; au fost selectate alte 4 instituții care sunt în curs de renovare;
- au fost dotate cu mobilier 5 instituții preșcolare și un Centru de Reabilitare pentru copiii cu nevoi speciale; cu materiale didactice, mobilier, jocuri etc. - 100 de instituții preșcolare (în valoare a câte 12 000 dolari SUA pentru fiecare); cu materiale didactice, jucării etc. - 70 de instituții preșcolare (în valoare a câte 4 000 dolari SUA pentru fiecare);
- în toate instituțiile preșcolare din țară a fost distribuit câte un set de carte pentru copiii cu vârsta de 3-5 ani; toate grădinițele cu instruire în limbile găgăuză, bulgară, ucraineană și rusă au fost dotate cu dicționare bilingve (limba minorității-limba română și limba română-limba minorității);
- a fost elaborată o nouă formulă de finanțare a instituțiilor de învățământ general, care în prezent este în proces de experimentare în raioanele-pilot Râșcani și Căușeni;
- au fost procurate 10 autobuze pentru transportarea copiilor la școală;
- în dezvoltarea sistemului de învățământ secundar profesional au fost investite circa 7 milioane de lei;
- recent, cu suportul guvernului austriac, la școala profesională Nisporeni, a fost pusă în func-

ționării și Companiei SIVECO din România, conform căruia, 20 licee din Republica Moldova vor fi asigurate cu ghiduri și lecții la disciplinele biologie, chimie, fizică și matematică, atât în format electronic, precum și pe suport de hârtie.

В течение последнего года мы укрепили отношения сотрудничества с нашими международными партнерами, продолжив успешное внедрение некоторых важных проектов по поддержке системы образования в Республике Молдова, при поддержке которых:

- восстановлены и вновь открыты 3 дошкольных учреждения; были отобраны еще 4 учреждения, которые находятся в процессе обновления;
- мебелью оснащены 5 дошкольных учреждений и реабилитационный центр для детей со специальными потребностями, учебными материалами, мебелью, игрушками и др. - 100 дошкольных учреждений (на сумму по 12 тысяч долларов США каждое), учебными материалами, игрушками и др. - 70 дошкольных учреждений (на сумму по 4 тысячи долларов США каждое);
- во все дошкольные учреждения страны было распределено по одному комплекту книг для детей в возрасте 3-5 лет; все детские сады в обучении на гагаузском, болгарском, украинском и русском языках были оснащены двуязычными словарями (язык меньшинства - румынский язык и румынский язык - язык меньшинства);
- разработана новая формула финансирования общеобразовательных учебных заведений, которая в настоящее время находится в процессе эксперимента в районах Рышкань и Кэушень;
- приобретены 10 автобусов для перевозки детей в школу;
- в развитие системы среднего профессионального образования инвестировано около 7 миллионов леев;
- недавно, при поддержке австрийского правительства, в профессиональном училище

tion SIVECO Romania, under which 20 schools in Moldova will be provided with guides and lessons to subjects biology, chemistry, physics and mathematics, both electronically and on paper.

During the past year we have strengthened the collaboration with our international partners, continuing the successful implementation of major projects to support the education system in Moldova, with which support:

- Have been renovated and reopened three kindergartens, were selected four other institutions that are being renovated;
- have been equipped with furniture 5 preschool institutions and a Rehabilitation Center for children with special needs, with teaching materials, furniture, games etc. - 100 preschool institutions (12 000 USD each), with educational materials, toys, etc.. - 70 pre-school institutions (4 000 USD each);
- In all preschool institutions in the country has been distributed a set of books for children aged 3-5 years, all kindergartens with tuition in languages Gagauz, Bulgarian, Ukrainian and Russian were provided with bilingual dictionaries (minority language - Romanian language and Romanian language - minority language);
- Was developed a new formula for financing general education sector, which is currently in the process of experimentation in pilot districts Riscani and Causeni;
- were purchased 10 buses to transport children to school;
- In the development of secondary vocational education system have been invested about 7 million lei;
- Recently, with the Austrian government support within vocational school Nisporeni was put into operation a mini-

fiune o mini-fabrică de vinuri, costul total al căreia este de 30 000 de euro.

- 4) Prin modificarea procedurii de organizare și desfășurare a evaluărilor finale în învățământul preuniversitar, am asigurat accesul la informația din domeniu tuturor celor interesați de examene; transparența deciziilor luate; reducerea fenomenului corupției; reducerea fraudelor și a încercărilor de a favoriza rezultatele examenelor.
- 5) Întru sporirea accesului la formare profesională, în anul curent, am suplimentat înmatricularea cu finanțare din buget cu 305 locuri mai mult decât în anul precedent, la concursul de admitere la învățământul de zi, cu finanțare bugetară, limita de vârstă a candidaților la studii fiind anulată.
- 6) Una dintre problemele extrem de actuale și complicate vizează raționalizarea și eficientizarea rețelei instituțiilor de învățământ de toate nivelurile, în jurul căreia, mai ales în context electoral, s-au făcut multe speculații. Am reiterat nu o dată, rămânând pe aceleași poziții, că raționalizarea și eficientizarea rețelei instituțiilor de învățământ general este prerogativa exclusivă a comunităților și autorităților locale, insistând asupra necesității păstrării în orice localitate cel puțin a școlii primare. Întru susținerea comunităților, au mai fost procurate alte 15 autobuze, pentru care s-au alocat din bugetul de stat 12 milioane de lei. În acest scop au fost deja negociate cu Banca Mondială încă circa 3 milioane de dolari, care vor fi utilizate, de asemenea, pentru procurarea transportului școlar. Pentru a fundamenta și a facilita acest proces, cu suportul Băncii Mondiale, în cadrul proiectului „Educație de calitate în mediul rural”, a fost realizat un amplu studiu de fezabilitate în

Ниспорень введен в действие мини-винзавод общей стоимостью 30 тысяч евро.

- 4) Изменением процедуры организации и осуществления окончательной оценки в доуниверситетском образовании мы обеспечили доступ к информации в данной области для всех, кто заинтересован в экзаменах, прозрачность принятых решений, снижение феномена коррупции, сокращение числа правонарушений и попыток содействия результатам экзаменов.
- 5) В целях повышения доступа к профессиональному образованию в текущем году мы увеличили зачисление на учебу с финансированием из бюджета на 305 мест по сравнению с предыдущим годом, в конкурсе по зачислению на дневное обучение с финансированием из бюджета возрастное ограничение кандидатов на учебу было аннулировано.
- 6) Одна из чрезвычайно актуальных и сложных проблем касается рационализации и эффективности сети учебных заведений на всех уровнях, вокруг которой, особенно в контексте избирательной кампании, было много спекуляции. Мы, оставаясь на тех же позициях, неоднократно заявляли, что рационализация и эффективность сети общеобразовательных учреждений является исключительной prerogative сообществ и местных властей, настаивая на необходимости сохранения в любом населенном пункте, по меньшей мере, начальной школы. Для поддержки сообществ были приобретены еще 15 автобусов, на которые из государственного бюджета были выделены 12 миллионов леев. Для этой цели уже проведены переговоры с Всемирным банком еще на 3 миллиона долларов, которые будут использованы также на приобретение школьного транспорта. Для обоснования и облегчения этого процесса, при поддержке Всемирного банка, в рам-

wine factory, the total cost of which is 30 000 Euro.

- 4) By amending the procedure of organizing and conducting the final evaluation in pre-university education, we provided access to information in the field for all those interested of exams, the transparency of decisions, reducing corruption, reducing fraud and attempts to foster exam results.
- 5) In order to increase access to training, this year we supplemented budget funded matriculation with 305 places more than the previous year, for full time education matriculation competition, with budget financing, the age limit for candidates to study being canceled.
- 6) One of very current and complicated problems concerns to rationalize and streamline the network of educational institutions at all levels, around which, especially in the electoral context, there have been many speculations. We reiterated more than once, remaining on the same position that streamlining and improving the network of general education is the exclusive prerogative of communities and local authorities, focusing on the need to preserve in any locality at least the primary school. In support of communities, were purchased another 15 buses, for which from state budget were allocated 12 million lei. To this effect has already been negotiated with the World Bank still around 3 million dollars that will be used also for the purchase of school transport. In order to substantiate and facilitate this process, with World Bank support, within the “Quality Education in Rural Areas” project was conducted an extensive feasibility study in the school

rețeaua școlară, rezultatele căruia vor permite specialiștilor să facă constatările, concluziile și recomandările de rigoare.

7) Deși în condiții austere, am reușit majorarea, de la 01 septembrie 2009, a salariului cadrelor didactice, cu 24%; a fost asigurat cadrul normativ pentru reeșalonarea și asigurarea majorării salariilor angajaților din învățământ, cu implementare graduală în perioada anilor 2010-2011.

8) Suntem în căutarea unor soluții pentru sporirea autonomiei instituțiilor de învățământ de toate nivelurile:

- la nivel legislativ - prin identificarea de noi abordări în proiectul Codului educației;

- la nivel normativ - prin pilotarea unei noi formule de finanțare a instituțiilor de învățământ general și lărgirea autonomiei instituționale;

- la nivel administrativ - prin definirea locului și rolului direcțiilor raionale/municipale de învățământ în sistemul de administrare a domeniului.

9) După o perioadă destul de îndelungată, s-a revenit la o relație firească, în domeniul educației, între Republica Moldova și statele lumii. Relevantă, în acest sens, este semnarea Protocolului de colaborare în domeniul învățământului între Ministerul Educației al Republicii Moldova și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului din România pentru anul de studii 2010-2011. De o importanță istorică este semnarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind recunoașterea reciprocă a actelor de studii și titlurilor științifice, acordate de instituțiile de învățământ acreditate în Republica Moldova și România.

În acest context, au fost încheiate diverse acorduri de colaborare și cu Ucraina, Republica Cehă, Germania, SUA ș.a. Tinerii noș-

ках проекта «Качественное обучение в сельской местности» было проведено обширное технико-экономическое исследование школьной сети результаты которого позволят специалистам сделать соответствующие выводы и рекомендации.

7) Несмотря на сложные условия, нам удалось повысить с 1 сентября 2009 года заработную плату педагогических кадров на 24%; была обеспечена нормативная база для эшелонирования и обеспечения повышения заработной платы работникам образования с поэтапным внедрением в период 2010-2011 годов.

8) Мы ведем поиск решений для повышения автономии учебных заведений всех уровней:

- на законодательном уровне - путем идентификации новых подходов в проекте Кодекса образования;

- на нормативном уровне - путем пилотирования новой формулы финансирования общеобразовательных учреждений и расширения институциональной автономии;

- на административном уровне - путем определения места и роли районных/муниципальных управлений образования в системе администрирования данной области.

9) После довольно продолжительного периода мы вернулись к естественным отношениям в области образования между Республикой Молдова и странами мира. Relevantным в этом отношении является подписание Протокола о сотрудничестве в области образования между Министерством просвещения Республики Молдова и Министерством образования, исследований, науки и молодежи Румынии на 2010-2011 годы. Историческое значение имеет подписание Соглашения между Правительством Республики Молдова и Правительством Румынии о взаимном признании документов об образовании и ученых званий, которые присваива-

network, the results of which will allow specialists to make findings, conclusions and formal recommendation.

7) Although in austere conditions, we succeeded to increase, from 01 September 2009, teacher salaries by 24%, the regulatory framework was provided for restructuring and ensuring the increase of education employees' salaries, with gradual implementation in the period 2010-2011.

8) We are looking for ways to increase the autonomy of educational institutions at all levels:

- At the legislative level - by identifying new approaches to education Code draft;

- At the normative level - through piloting of a new funding formula of general education institutions and broadening the institutional autonomy;

- At the administrative level - by defining the place and role of district / municipal education departments in management system in the field.

9) After a long enough period, has been returned to a normal relationship, in education field, between Republic of Moldova and countries of the world. Relevant in this respect, is signing the Protocol of cooperation in education between the Ministry of Education of the Republic of Moldova and Ministry of Education, Research, Youth and Sport of Romania for the 2010-2011 academic year. Of a historic importance it is the signing between the Republic of Moldova Government and the Government of Romania of the Agreement on the mutual recognition of diplomas and scientific titles, issued by accredited educational institutions in Moldova and Romania.

tri, în anul ce se scurge, au avut posibilitatea să plece pentru a-și continua studiile atât în țările menționate mai sus, precum și în Federația Rusă, Bulgaria, Turcia, China, Slovacia, Cipru, Marea Britanie, Macedonia.

A fost semnată Declarația comună de intenție între Ministerul Educației și Ambasada Republicii Federale Germane privind cooperarea cu școlile-parteneri ale Viitorului.

În luna octombrie 2010, a fost semnat Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul SUA, privind Statutul școlii internaționale de calitate.

În scopul susținerii cadrelor didactice în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicaționale, au fost semnate acorduri cu companiile Microsoft, CISCO și SIVICO. Proiectele nominalizate au ca scop instruirea cadrelor didactice, implicarea elevilor și studenților, crearea școlilor inovative.

În aceste timpuri destul de complicate, marcate de speranțe într-un viitor mai sigur, realitățile ne-au făcut să fim mai solidari, mai aproape de pedagog, de școală și de beneficiarii ei, fiind conștienți că numai așa vom reuși să ne realizăm dezideratele, sarcinile și aspirațiile noastre rămânând a fi conjugate cu cele ale comunității, inclusiv - pedagogice.

Putem spune cu certitudine că avem deja toate premisele pentru promovarea adevăratelor valori naționale și general-umane și formarea unui cetățean bine instruit, capabil să se integreze conștient și eficient în viața social-politică și economică a țării.

Pentru aceasta, însă, este necesar ca, în continuare, să se dea dovadă de insistență în:

- 1) Adoptarea neîntârziată a noului Cod al educației și aprobarea, în termene optime, a Concepției și Strategiei de dezvoltare a sistemului de învățământ din Republica Moldova.
- 2) Descongestionarea în continuare a Planului-cadru de învă-

țării sunt susținute de școlile noastre. În acest context, sunt incluse și școlile noastre care sunt susținute de școlile noastre.

В этом контексте были заключены различные соглашения о сотрудничестве и с Украиной, чешской Республикой, Германией, США и др. Наша молодежь в уходящем году имела возможность выезжать для продолжения учебы как в страны, указанные выше, так и в Российскую Федерацию, Болгарию, Турцию, Китай, Словакию, Кипр Великобританию, Македонию.

Подписана Общая декларация о взаимопонимании между Министерством просвещения и Посольством Федеративной Республики Германия о сотрудничестве со школами-партнерами Будущего.

В октябре 2010 года было подписано Соглашение между Правительством Республики Молдова и Правительством США о статусе Международной школы качества.

В целях поддержки педагогических кадров в области информационных и коммуникационных технологий были подписаны соглашения с компаниями Microsoft, CISCO и SIVICO. Целью данных проектов является обучение педагогических кадров, вовлечение учащихся и студентов, создание инновационных школ.

В эти довольно сложные времена, отмеченные надеждами на более надежное будущее, реалии сделали нас более сплоченными, приблизили нас к педагогам, к школе и ее бенефициарам, осознавая, что только так мы сможем реализовать свои пожелания, задачи и чаяния, связанные с задачами и чаяниями сообщества, в том числе педагогического.

Можем уверенностью сказать, что уже имеются все предпосылки для продвижения истинных национальных и общечеловеческих ценностей и формирования гражданина хорошо подготовленного, способного сознательно и эффективно интегрироваться в социально-политическую и экономическую жизнь страны.

Но для этого необходимо в дальнейшем проявлять настойчивость в:

- 1) незамедлительном принятии нового Кодекса образования и утверждении в оптимальные

In this context, were concluded several agreements of cooperation with Ukraine, Czech Republic, Germany, USA etc. Our young people, in the year which flows, were able to pursue their studies in both above mentioned countries as well as the Russian Federation, Bulgaria, Turkey, China, Slovakia, Cyprus, the United Kingdom, Macedonia.

A Joint Statement of Intent was signed between the Ministry of Education and the Embassy of the Federal Republic of Germany on cooperation with partner schools of the Future.

In October 2010, was signed the Agreement between the Republic of Moldova Government and U.S. Government on the status of International quality school.

In the respect of supporting teachers in information and communications technologies areas, have been signed agreements with Microsoft, CISCO and SIVICO companies. Nominated projects are aimed at training teachers, involving pupils and students, create innovative schools.

In these quite complicated times, marked by hope for a more secure future, realities have made us to be more united, closer to teacher, school and its beneficiaries, being aware that only in this way we will achieve our desired tasks and our aspirations remaining to be combined with those of the community, including - teaching.

We can say with certainty that we already have all the prerequisites for the promotion of genuine national and universal human values and the formation of well-educated citizens, able to integrate consciously and effectively in the social-political and economic life of the country.

To do this, however, it is necessary further to prove insistence on:

- 1) Immediate adoption of the new Education Code and approval, promptly, of the Con-

BAROMETRUL CONJUNCTURII ♦ БАРОМЕТР КОНЪЮНКТУРЫ ♦ CONJUNCTURE BAROMETER

țământ și a curriculumurilor școlare. 3) Formarea valorilor general-umane și excluderea oricăror forme de ingerință a politicului și clerului în procesul educațional. 4) Protecția drepturilor sociale ale elevilor/studentilor și ale personalului din învățământ, în contextul priorității educației în formarea cetățeanului și dezvoltarea social-economică a țării. 5) Promovarea extinderii educației timpurii în fiecare localitate din țară, a educației incluzive și a celei extracurriculare, precum și restructurarea sistemului de instruire inițială și continuă a personalului didactic în lumina educației centrate pe copil. 6) Raționalizarea rețelelor școlare, eficientizarea cheltuielilor din învățământ și reorientarea resurselor pentru crearea condițiilor optime de studii și muncă pentru toți elevii/studentii/pedagogii, pentru motivarea prestării muncii de pedagog și susținerea performanțelor în educație. 7) Re-conceptualizarea învățământului pedagogic și motivarea tinerilor specialiști pentru a se încadra în activitatea educațională. 8) Dezvoltarea parteneriatului public - privat în organizarea învățământului de toate nivelurile. 9) Susținerea unui dialog social persistent, asigurarea transparenței decizionale în sistemul educației și promovarea principiului non-discriminării și respectării stricte a drepturilor omului în educație. 10) Descentralizarea sistemului educațional prin partajarea rațională a competențelor, funcțiilor și responsabilităților tuturor nivelurilor de administrare și asigurarea unei autonomii reale a instituțiilor de învățământ.	сроки Концепции и Стратегии развития системы образования в республике Молдова; 2) дальнейшей разгрузке рамочного плана образования и школьных программ; 3) формировании общечеловеческих ценностей и исключении любых форм вмешательства политики и церкви в образовательный процесс; 4) защите социальных прав учащихся/студентов и персонала системы образования в контексте приоритета образования в формировании гражданина и социально-экономическом развитии страны; 5) продвижении расширения раннего обучения в каждом населенном пункте страны, инклюзивного и внешкольного обучения, а также реструктуризации системы начальной и непрерывной подготовки педагогического персонала в свете обучения, сосредоточенного на ребенке; 6) рационализации школьных сетей, повышение эффективности расходов в образовании и переориентация ресурсов на создание оптимальных условий учебы и работы для всех учащихся/студентов/педагогов, для мотивации работы педагога и поддержки достижений в образовании; 7) изменении концепции педагогического образования и мотивации молодых специалистов для их включения в педагогическую деятельность; 8) развитию публично-частного партнерства в организации образования всех уровней; 9) ведении прочного социального диалога, обеспечении прозрачности процесса принятия решений в системе образования и продвижении принципов не дискриминации и строгого соблюдения прав человека в образовании; 10) децентрализации системы образования путем рационального разделения компетенций, функций и ответственностей всех уровней управления и обеспечении реальной автономии учебных заведений.	cept of Development Strategy of the education system from Republic of Moldova. 2) Further de-congestion of education framework plan and school curricula. 3) Training of general human values and to exclude all forms of political interference and clergy in education. 4) Students and teaching staff social rights' protection in the context of education priority in training of citizens and country's socio-economic development. 5) Promoting the expansion of early education in each locality in the country, inclusive and extra curricula education, as also restructuring the initial and continuing training of teachers in the light of child-centered education. 6) Rationalization of school networks, education expenditure streamline and reorientation of resources to create optimal conditions for studies and work for all pupils / students / teachers, to motivate teacher's work and support performance in education. 7) Re-conceptualization of education teaching and motivating young professionals to fit in educational activity. 8) The development of public - private partnership in education at all levels of organization. 9) Holding a social persistent dialogue, ensuring transparency of decision-making in education and promoting non-discrimination principle and strict observance of human rights education. 10) Decentralization of education system through rational sharing of competences, duties and responsibilities of all levels of management and ensuring educational institutions' genuine autonomy.